

Bilaga 4, Livsmedelskontroll 2021, uppföljning av kontrollplanen

Sammanfattning.....	2
Uppföljning av nämndmål.....	2
Extern samverkan.....	4
Planerad kontroll av befintliga anläggningar	5
Kontroll av nyregistrerade anläggningar	7
Uppföljande kontroll vid konstaterade avvikelser	7
Kontroll och handläggning i utredningsärenden	8
Uppföljning och utvärdering av kontrollen	9

Sammanfattning

Den planerade kontrollen för 2021, samt de 1500 överförda kontroller har kunnat utföras enligt plan.

Utöver den planerade kontrollen har livsmedelskontrollen även utrett klagomål, misstänkta matförgiftningar och flera fall av livsmedelsfusk.

Uppföljning av nämndmål

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål för livsmedelskontrollen finns i verksamhetsplanen (VP). Målet för 2021 var:

- Konsumenterna i Stockholm har säkra livsmedel och blir inte vilseledda av felaktig märkning

Mått 1: Antal kontroller

Kontroller	Mål	Utfall
Planerade kontroller	5200	5136
Nyregistrerade verksamheter	900	397
Uppföljande kontroller	800	510
Matförgiftningar och klagomål	200	375
Totalt	7100	6418

Färre kontroller av nyregistrerade verksamheter än planerat har genomförts under året. Dels har färre verksamheter registrerats än tidigare år, och dels har planerad kontroll prioriterats för att undvika en kontrollskuld inför övergången till efterhandsdebitering.

Mått 2: Skyndsam handläggning av information om misstänkta avvikelser

	Mål	Utfall
Klagomål handläggs inom 14 dagar	80 %	92 %
Misstänkta matförgiftningar handläggs senast följande dag	90 %	*

**Statistik för hantering av inkomna matförgiftningar kan på grund av förändrade rutiner för registrering inte plockas ut för 2021. Bedömningen är dock, med stöd av de uppgifter som finns, att måluppfyllelsen ligger runt 85-90 %.*

Mått 3: Uppföljning av avvikelser

För att mäta kontrollens effekt har nämnden fastställt ett antal effektindikatorer för att säkerställa att avvikelser följs upp och att kontrollen har effekt. För närvarande kan dessa uppgifter inte plockas ut ur förvaltningens verksamhetssystem. Livsmedelsverket

utvecklar samtidigt sitt system för planering och uppföljning och möjligheten att följa kontrollens effekt förväntas bli avsevärt bättre i hela landet. Förvaltningen avvaktar därför den nationella uppföljningen istället för att i detta läge skapa ytterligare ett parallellt system för uppföljning.

Mått 4. Utföra tillsyn motsvarande avgiften

	Utfall
Debiterad årlig kontrollavgift 2021 motsvarande timmar	+16000
Överförda medel från 2020, motsvarande timmar	+5000
Utförd planerad kontroll, timmar	-23000
Förbetald kontrolltid som används till annan kontroll än "planerad", se nedan	-800
Kontroll som överförs till 2022, timmar	0
"Kontrollskuld"	-2800

En stor del av kontrollen debiteras i förskott, med årlig avgift för livsmedelskontroll. Denna avgift ska finansiera den regelbundna kontroll av anläggningarna som vi kallar "planerad kontroll". Detta ersätts från 2022 med efterhandsdebitering.

Den förbetalda kontrolltid som inte kan utföras mot det företag som betalat avgiften används till att finansiera annan kontrollverksamhet, tex kontroll av nyregistrerade anläggningar som har lite kontrolltid och betalar mindre avgift än vad den första kontrollen kostar. Under 2021 har ca 800 timmar inte kunnat levereras med anledning av detta. timmar. Totalt har ca 2800 timmar mer än vad som verksamheterna har betalat för levererats, detta inklusive den överförda kontrolltiden.

Extern samverkan

Livsmedelskontrollen samverkar framför allt med andra myndigheter som bedriver livsmedelskontroll, men även med myndigheter/organisationer som verkar inom andra områden. En representant för livsmedelskontrollen i Stockholms stad fungerar som ordförande för SILK, Samverkan i livsmedelskontrollen i Stockholm, en del av Miljösamverkan i Stockholms län. På detta sätt kan vi bidra med kunskap och resurser för samordning och samsyn bland länets kontrollmyndigheter. Livsmedelskontrollen samverkar även internt inom Miljöförvaltningen och andra delar av Stockholms stad. Att samverka med andra är ett sätt för Livsmedelskontrollen i Stockholm att bidra till att stärka och utveckla den nationella livsmedelskontrollen.

Samverkansaktiviteter som genomförts under 2021.

<i>Samverkan</i>	<i>Syfte</i>	<i>Samarbete med</i>	<i>Status</i>
Kontroll med fokus på allergener	Kontroll	SILK	Pågår
Länsgemensam provtagningsplan	Kontroll	SILK	Pågår
Stödgrupp för kött och chark och en stödgrupp för fisk	Utveckling/kontroll	SLV och Göteborg	Pågår
Nätverk 853-anläggningar	Styrning/kontroll	SLV	Pågår
SNOL	Utveckling/likriktning	Nationellt (kommuner), SLV och SKL	Pågår
Storstadsnätverket	Styrning/kontroll	Göteborg, Malmö, Uppsala och SLV	Pågår
Nationell huvudkontors-kontrollgrupp	Kontroll	SLV samordnar	Pågår
Nationell kosttillskottsgrupp	Kontroll	SLV samordnar	Pågår

Planerad kontroll av befintliga anläggningar

Överförda kontroller från 2020

Vid årets början fördes 1500 av 2020 års kontroller över till 2021. Av dessa har ca 20 st inte kunnat genomföras, bla pga att de inte varit öppna. Kontrollskulden från 2020 anses vara avslutad och inga kontroller förs över till 2022.

Tillverkningsanläggningar

Vi har tillsammans med SLV under hösten genomfört hygienkontroll av livsmedelsanläggningar som hanterar kött råvaror. Syftet var att öka kompetensen hos inspektörerna och likrikta kontrollen av lagstiftningsområdet för hygien - att livsmedelslokaler och utrustning skall vara rena innan produktionsstart. Kontrollen var begränsad till att granska rengöring av lokaler och utrustning, särskild de ytor som har direkt kontakt med livsmedel. Kontrollen gjordes tidigt på morgonen, ofta redan vid kl 05.00, innan produktionen startat. Totalt gjordes 8 kontroller, av dessa var 4 utan anmärkning, 2 extra kontroller utfördes och ett föreläggande med löpande vite fattades.

Huvudkontor

Under hösten har vi utifrån kontrollplanen genomfört Operativa mål 17 på våra huvudkontor och provtagit saffran från två leverantörer för att kontrollera att färgämnen inte tillsätts, vi inväntar resultatet från dessa.

Under året som gått har vi kontrollerat handelsnormer på de anläggningar som varit aktuella. I den kontrollen har vi granska produkter som kyckling, fetter och mjölkprodukter.

Glutenfri-märkning är något som ofta granskas och samsyn i dessa frågor har vi tagit i den nationella HK-guppen där vi aktivt deltar.

Grossister och matmäklare

Under 2021 har Årstagruppen bytt namn till grossistgruppen och har som ansvar att alla grossister i Stockholm blir kontrollerade.

Flera grossister har fått beslut om åtgärdskrav under 2021, bland annat mot hantering av livsmedels som kräver godkännande av anläggningen, spårbarhet, information, samt skadedjursproblem. Flera nyregistrerade grossister än vad som avregistrerat under året 30 grossister avregistrerade, 53 nyregistrerade. 77% av alla planerade kontroller på grossister kontrollerades 2021.

Många matmäklare har inte haft sina verksamheter igång under pandemin. Det var främst under hösten 2021 som det gick att kontrollera dessa verksamheter. 45% av alla planerade kontroller på matmäklare blev gjorda. Endast 14 som avregistrerat sig. Andra

såg dock en möjlighet till ny verksamhet vilket resulterade i ca 56 nyregistrerade verksamheter under 2021.

Under 2021 har vi haft fokus på frön för groddning och de operativa målen Tungmetaller och mykotoxin i mjöl (infört och importerat mjöl) genom provtagning och saffran som också kontrollerats genom provtagning.

Dricksvatten

De planerade revisionerna blev genomförda under året. Även två fysiska inspektioner på reservoarer genomfördes.

Butik och detaljhandel

Ca 90% av alla planerade kontroller på butiker blev kontrollerade 2021. Fokusområde på butiker 2021 var att kontrollera att verksamheten hade en ekologiska certifiering, att rutiner för provtagning fanns samt det operativa målet spårbarhet kött på butiker som inte tillhör en kedja.

Flera butiker har fått beslut om åtgärdskrav gällande brister i spårbarhet, att märka egentillverkade produkter korrekt samt förbud att sälja produkter som saluförs som ekologiska.

Restaurang och café

Restauranger och caféer har under året haft 1 fokusområde. Fokusområdet har varit inriktat på att upptäcka fusk detta har kontrollerats genom spårbarhet bakåt till leverantörer.

Skola och omsorg

Under året har fokusområdet varit hantering av allergener i den planerade kontrollen

Utfallet har inte nått upp till plan då många av dessa verksamheter inte varit lämpliga att inspektera på grund av den rådande pandemin. I början av året togs ett stöddokument fram för att göra kontroll på distans då omsorgsverksamheter lämpar sig för att använda sig av den form av kontroller på. Trots rådande pandemi har ändå flertalet kontroller gått att genomföra.

Kosttillskott och hälsokost

De inspektioner som utförs fokuserar i första hand på medicinska påståenden, förbjudna substanser och nya livsmedel.

Kosttillskottsgruppen har under året utfört en provtagningsomgång på D-vitamintillskott, detta var en del i Livsmedelsverkets operativa mål nr 19. Provsvaren på dessa analyser är inte helt klara ännu.

Det planerade samarbetet med Läkemedelsverket kunde inte genomföras som det var tänkt då vi inte har tillåtelse att köpa in prover för att kontrollera annan lagstiftning än

Livsmedelslagstiftningen. Gruppen har dock haft en rådgivande roll mot Läkemedelsverket i detta projekt.

Kontroll av nyregistrerade anläggningar

	<i>Plan</i>	<i>Utfall</i>
<i>Antal nyregistrerade anläggningar</i>	1000	1118
<i>Antal kontroller</i>	900	397

Målet är att kontrollera nya livsmedelsanläggningar inom två månader efter att verksamheten startat. Under året har planerade kontroller prioriterats för att undvika en kontrollskuld inför 2022. Detta innebär att färre kontroller av nyregistrerade verksamheter har utförts.

Uppföljande kontroll vid konstaterade avvikelser

	<i>Förväntat utfall</i>	<i>Utfall</i>
<i>Antal uppföljande kontroller</i>	800	1548

Att följa upp att avvikelser blir åtgärdade är helt avgörande för en myndighet som bedriver livsmedelskontroll. Oftast räcker det med att påtala avvikelsen för företagaren. Att rättelse gjorts kan följas upp vid nästa planerade kontroll, därför är antalet uppföljande kontroller högre än antalet extra kontroller (510 st). Andra gånger krävs en extra kontroll för att följa upp att bristerna rättats till, och ibland är det nödvändigt med sanktioner. Alla sanktioner rapporteras till nämnden regelbundet.

Kontroll och handläggning i utredningsärenden

Utredningsärenden är händelsestyrda och därför beroende av omvärlden, men tillgängligheten för kontakt med livsmedelskontrollen är också av betydelse för hur många ärenden som kommer in.

Avdelningen kan konstatera att såväl misstänkta matförgiftningar och klagomål som RASFF ökar i antal och tar allt mer tid i anspråk.

Misstänkta matförgiftningar

	<i>Förväntat /mål</i>	<i>Utfall</i>
<i>Antal ärenden där utredning startats</i>	100	199
<i>Andel ärenden där handläggning påbörjats senast dagen efter att anmälan inkom</i>	90 %	-

Klagomål och information om avvikelser

	<i>Förväntat/ mål</i>	<i>Utfall</i>
<i>Antal ärenden där utredning startats</i>	250	524

Antalet ärenden rörande utredning av information om avvikelser fortsätter öka. I de fall som utredning av klagomålet inte startas följs uppgifterna som inkommit normalt upp i ordinarie kontroll eller i ett annat pågående kontrollärende.

RASFF

	<i>Förväntat</i>	<i>Utfall</i>
<i>Antal ärenden</i>	120	183

RASFF är namnet på ett system för att vidarebefordra och skapa larm om osäkra livsmedel mellan myndigheter i Sverige och kontrollmyndigheter inom EU. Systemet är numera webb-baserat.

Antalet ärenden ökar för varje år. Ca 20% av alla ärenden har under 2021 haft med etylenoxid att göra. Förvaltningen bedömer att det inte alltid är relevant med varningar i de ärenden där systemet används. I vissa fall är produkterna otillåtna av administrativa skäl, och därmed inte alltid farliga för konsumenterna. I dessa fall hade det varit mer effektivt att förbjuda tillverkaren eller importören att fortsätta att saluhålla produkten, än att skicka ut meddelanden som gör att myndigheter och företagare måste lägga resurser på att återkalla livsmedel.

Uppföljning och utvärdering av kontrollen

Internrevisioner och revisionsutbyte

För uppföljning av verksamhetens kvalitet har avdelningen en kvalitetssäkringsgrupp som löpande arbetar med att säkerställa att rutiner för arbetet finns, är kända av alla medarbetare och följs i det dagliga arbetet. Kvalitetssäkringsgruppen genomför internrevisioner varje år, både av den egna verksamheten och i utbyte med andra myndigheter.

Under 2021 har ett länsgemensamt projekt genomförts där en genomgång av beredskapsplanen har gjorts. Inom projektet fick Stockholm sin beredskapsplan reviderad av Sundbyberg.

Under året har vi infört Ecos 2, vilket medfört många nya rutiner därför har en revision av hur rutinen för planerad kontroll följs genomförts under senhösten. Resultaten från den väntas redovisas i närtid.